

Työterveyslaitos

Ideointitekniikoita

Erityisasiantuntija Miira Heiniö

Esiteltävät ideointitekniikat

1. Assosiaatiotekniikat
2. Aivoriihi
3. Idealogi

Voit ladata kalvosetin itsellesi.

1. Assosiaatiotekniikat

- Assosiaatiotekniikoita voidaan hyödyntää, kun tarvitaan jollekin asialle paljon erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja.
- Tarkentakaa ja rajatkaa kohde. Tarvitaan riittävä ymmärrys kohteesta ja kiinnostus asiaan, jotta assosiaatiotekniikoista on hyötyä.

1. **Assosiointi johonkin asiaan:** Jotta käsiteltävästä asiasta löytyy uusia puolia, tee miellelyhtymä siitä johonkin yllättävään asiaan. Esimerkki: Nämä verkkosivut ovat kuin appelsiini. Sivulla on herkullisen väriset kuoret ja siinä on selkeitä lohkoja...
2. **Kuva-assosiaatiot:** Hyödynnä valmiita kuvia tai kuvasarjoja. Esimerkki: Valitse kuva, josta tulee mieleen minkälaiset haluaisit näiden verkkosivujen olevan?
3. **Aivokirjoitus:** Osallistujille annetaan paperi. Jokainen kirjoittaa ratkaistavasta asiasta tekstiä 2 min ajan. Paperit siirretään seuraavalle, joka jatkaa samaa tekstiä 2 min ajan. Toistetaan muutaman kerran. Lopuksi jaetaan yhteiset ideat papereilta osallistujien kesken.
4. **Miellekartta:** Kirjoita ratkaistava asia miellekartan keskelle (esimerkiksi verkkosivujen helppokäyttöisyys). Tämän jälkeen osallistujat hahmottelevat mitä teemoja/aiheita siihen liittyy. Teemoihin liitetään alateemoja.

2. Aivoriihi

- Aivoriihi (brainstorming) on menetelmä, jossa kerätään fläpille ideoita joko isona ryhmänä tai pienryhmissä.
- Säännöt:
 - Tuottakaa yhdessä ideoita mahdollisimman paljon
 - Innostukaa toistenne ideoista ja kehittäkää niitä edelleen
 - Määrä korvaa laadun
 - Yhtään ideaa ei poisteta tai arvioida tässä vaiheessa
 - "Ei" ja "mutta" ovat kiellettyjä sanoja
 - Jos tuntuu, että ei keksitä enää mitään, JATKAKAA VIELÄ. Tässä vaiheessa on vasta tutut ideat laitettu paperille.
 - Hyödyntäkää assosiaatiotekniikoita (esitelty edellä)
 - Pohtikaa esimerkiksi: Mitä tapahtuisi, jos sitä ei olisi ollenkaan? Mitä tapahtuisi jos ideoitaisiinkin vastakohtaista ajatusta?

Lisää aivorihestä

- Ideointivaihe lopetetaan, kun ideoita on 100 tai aikaa on käytetty yli tunti
- Valitkaa ideoista jollain kriteerillä (hauskin, tehokkain, yllättävin, järkevin jne) jatkokehittelyä varten. Tallentakaa loput ideat tulevaisuutta varten.
- Valinnan jälkeen ryhmä kehittää yhdessä ideaa eteenpäin. Tämä on tärkeä vaihe, sillä nyt vasta jalostetaan idea soveltuvaksi käytäntöön.
- Nopeat kokeilut vievät ideoita todennäköisemmin käytäntöön
- Kts. Youtube-video nopeista kokeiluista: [Kokeilukulttuuri](#)

3. Idealogin periaatteet ja kulku

1. Valitse aihe, johon haluatte ideoita
2. Ideaalitulanteessa osallistujia enemmän kuin 9. Ylärajaa ei ole
3. Ideoikaa kukin omalle paperille hiljaisuudessa noin 1-15min ajan. Aika riippuu tehtävän monimutkaisuudesta.
4. Varastakaa ylpeästi: kolmen hengen ryhmissä esitelkää ideoitanne ja varastakaa kukin omalle paperille toisten ideoista parhaat. Voitte jatkokehittää ideoitanne samalla.
5. Toista kierroksia useamman kerran siten, että olette jakaneet kaikki ideat keskenänne. (Osallistujat väsyvät yleensä 4 kierroksen jälkeen)
6. Kolmen hengen ryhmissä valitkaa parhaat ideat ryhmästänne. Kirjatkaa paras/parhaat ideat tarralapuille. Yksi idea/lappu ja tuokaa näkyviin (esim. Fläpille).
7. Arviointi ja valinta: Valitkaa eteenpäin vietävät asiat jollain kriteerillä (esim.tärkein, kiinnostavin, innostavin, nopein, halvin jne). Tallentakaa muut ideat tulevaisuudessa toteutusta varten.
8. Lue lisää: Pepe Nummi (2016) Beyond Ideologue (kirja)